

Маріупольський державний університет

Кафедра педагогіки та освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКЗП 1.1.7 Основи наукових досліджень

освітньо-професійна програма «Середня освіта. Українська мова і література»

спеціальність 014. Середня освіта
спеціалізація 014.01. Українська мова і література
психолого-педагогічний факультет

2021 – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література» спеціальності 014. Середня освіта, спеціалізації 014.01. Українська мова і література

Розробник: Н. Ю. Воєвутко, кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. завкафедри, доцент кафедри педагогіки та освіти МДУ.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	01 Освіта	Денна / Заочна форма навчання
Семестрових модулів – 4 Змістових модулів – 3	014 Середня освіта	Нормативна
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: «Написання тез/статті до наукового видання України».	014.01. Українська мова і література	Рік підготовки: 2-й Семестр: 3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача освіти – 8	ОР «Бакалавр»	Лекції: 16 / 8 год. Семінарсько-практичні: 14 / 4 год. Самостійна робота: 50 / 68 год. Індивідуальні завдання: 10 / 10 год. Вид контролю: Залік

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми здобуття освіти: 39% / 61%,
- для заочної форми здобуття освіти: 13% / 87%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є формування методологічної культури студентів щодо здійснення наукового дослідження та забезпечення поглибленої теоретичної та технологічної підготовки до написання науково-дослідницьких робіт з урахуванням сучасних вимог до рівня і якості наукових досліджень.

Завдання: знайомити студентів із традиційними та сучасними інноваційними методами проведення наукових, зокрема педагогічних досліджень; методологічними зasadами та науковим апаратом дослідження;

особливостями оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику; практиками висвітлення наукових результатів, підготовки наукових публікацій; вчити збирати та обробляти інформацію, необхідну для проведення наукових досліджень, застосовувати доцільні методи при проведенні наукових досліджень залежно від їх цілей, логічно будувати педагогічне дослідження відповідно до мети дослідження, науково обґрунтовувати та структурувати отримані наукові положення.

Mісце навчальної дисципліни в освітній програмі: «Основи наукових досліджень» є нормативною навчальною дисципліною загальної підготовки.

Передумови для вивчення дисципліни: здобувачі вищої освіти уперше знайомляться з особливостями наукових досліджень, їх основними ознаками та характеристиками.

Компетентності та результати навчання:

Відповідно ОПП навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:

1) Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2) Загальні: здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел (КЗ-2); здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово (КЗ-3).

3) Фахові: здатність застосовувати знання педагогіки та фахових методик у педагогічній діяльності, виявляючи наполегливість у досягненні мети, відповіальність за розвиток дитячого колективу (КП-4); здатність аналізувати навчально-виховний процес, власну професійну діяльність за різними методиками (КП-6); здатність забезпечувати ефективне керівництво пізнавальною діяльністю учнів, моральним та інтелектуальним розвитком особистості школяра (КП-7).

Відповідно ОПП навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» сприяє досягненню таких результатів: знання теоретичних основ організації наукових досліджень за напрямом підготовки (РН-9); презентувати результати власної професійної діяльності, обираючи найбільш ефективні засоби самопрезентації (РН-14); проводити філологічне та педагогічне дослідження, використовуючи теоретичні та емпіричні методи дослідження мовних і літературних явищ і процесів (РН-20).

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ I ТЕОРЕТИЧНИЙ

Змістовий модуль 1

Поняття наукового дослідження та вимоги до нього

Тема1. Наука як система знань. Основні поняття науки. Закономірності функціонування та розвитку науки, еволюцію її розвитку.

Тема2. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми. Вимоги до наукових досліджень. Основні види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Тема 3. Методологічні засади педагогічного дослідження. Поняття методу та методології. Завдання методології. Фундаментальна або філософська методологія. Загальнонаукова методологія. Конкретнонаукова методологія. Методи і техніка дослідження. Класифікація методів наукового пізнання.

Рекомендовані джерела інформації: 1,2,3.

Змістовий модуль 2

Науковий апарат педагогічного дослідження

Тема1. Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності. Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом. Проблема дослідження. Тема дослідження. Академічна добросердість.

Тема2. Структура курсової роботи. Актуальність дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Мета і завдання дослідження. Методологічні і теоретичні засади педагогічного дослідження. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження. Достовірність (вірогідність результатів дослідження). Розділи курсової роботи. Висновки. Список використаних джерел. Додатки.

Тема 3. Методи дослідження. Класифікації методів наукового дослідження.. Методи емпіричного рівня. Соціологічні методи дослідження. Методи математичної обробки результатів наукового дослідження

Рекомендовані джерела інформації: 1,2,3,4.

Змістовий модуль 3

Форми відображення результатів наукових досліджень

Тема1. Форми викладу матеріалів дослідження. Публікації. Функції публікацій. Наукові видання. Науково-дослідні та джерелознавчі наукові видання. Монографія, автореферат дисертації, препринт, тези доповідей та матеріали наукової конференції, збірник наукових праць. Наукові неперіодичні видання: книга, брошура, наукові збірки, журнали. Форми висвітлення підсумків наукової роботи: тези, тези доповіді, реферат. Види рефератів: інформативні, розширені або зведені, наукові. Усна передача інформації про наукові результати. Доповідь, повідомлення на нарадах, семінарах, симпозіумах, конференціях. Бесіди при особистих зустрічах.

Тема 2. Захист результатів наукового дослідження. Композиційно-логічна побудова усної наукової доповіді, виступу. Етапи підготовки до захисту наукового дослідження. Електронна презентація наукового виступу як спосіб подання наукової інформації за допомогою мультимедіа. Скріпт-сценарій електронної презентації.

Рекомендовані джерела інформації: 1,2,3.

4. Структура навчальної дисципліни:

Назви модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	У тому числі			
		л	с	і	с		л	с	і	с
Модуль 1. Поняття наукового дослідження та вимоги до нього										
Наука як система знань	10	2	1	1	6	10,5	1	0,5	1	8
Поняття наукового дослідження	10	2	1	1	6	10,5	1	0,5	1	8
Методологічні засади педагогічного дослідження	11	2	2	1	6	10,5	1	0,5	1	8
Разом за модулем	31	6	4	3	18	31,5	3	1,5	3	24
Модуль 2. Науковий апарат педагогічного дослідження										
Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності	11	2	2	1	6	10,5	1	0,5	1	8
Структура курсової роботи	11	2	2	1	6	10,5	1	0,5	1	8
Методи дослідження	11	2	2	1	6	10,5	1	0,5	1	8
Разом за модулем	33	6	6	3	18	31,5	3	1,5	3	24
Модуль 3. Форми відображення результатів наукових досліджень										
Форми викладу матеріалів дослідження	13	2	2	2	7	13,5	1	0,5	2	10
Захист результатів наукового дослідження	13	2	2	2	7	13,5	1	0,5	2	10
Разом за модулем	26	4	4	4	14	27	2	1	4	20
Усього годин	90	16	14	10	50	90	8	4	10	68

МОДУЛЬ II
СЕМІНАРСЬКО-ПРАКТИЧНИЙ

5. Перелік тем і зміст практичних (семінарських) занять

№	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин (денна / заочна)	Результат навчання
1	<p>Сутність та складові планування наукової діяльності.</p> <p>Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрутування обраного напряму дослідження.</p> <p>Мета дослідження.</p> <p>Загальні та конкретні завдання дослідження.</p> <p>Зміст, об'єкт, предмет дослідження. Вибір методів дослідження.</p> <p>Етапи роботи, календарний план роботи.</p>	Вчити складати попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження.	2 / 0,66	РН-9
2	<p>Організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.</p> <p>Види та форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.</p> <p>Класифікація наукових досліджень. Реферування літератури. Наукова стаття. Тези. Виконання курсової роботи. Участь у конкурсах наукових робіт студентів, науково-практичних конференціях.</p>	Знайомити із особливостями науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти у навчальний та у позанавчальний час.	2 / 0,66	РН-9 РН-14
3	<p>Інформаційне забезпечення наукових досліджень.</p> <p>Інформаційний підхід у</p>	Знайомити із особливостями збирання, обробки та	2 / 0,66	РН-9

	<p>методології пізнання. Наукова інформація та її джерела.</p> <p>Поняття наукової інформації. Види та вимоги до наукових видань: автореферат, дисертації, препринт, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, тези доповідей наукової конференції, науково-популярне видання.</p> <p>Технологія роботи з науковою літературою.</p>	інтерпретації інформації.		
4	<p>Складання наукової статті.</p> <p>Визначення поняття «наукова стаття». Види наукових статей.</p> <p>Структура наукової статті. Стилістичні особливості тексту наукової статті. Мовні звороти та кліше тексту наукової статті. Вимоги до публікації статті у наукових збірках. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. Академічна добросердість та програми перевірки на plagiat.</p>	Вчити писати наукову статтю, тези.	2 / 0,66	РН-9 РН-14
5	<p>Складання наукової доповіді.</p> <p>Визначення поняття «наукова доповідь». Види наукових доповідей.</p> <p>Структура наукової доповіді. Характеристика тексту наукової статті.</p> <p>Тези як текст наукової доповіді.</p>	Вчити складати наукову доповідь.	2 / 0,66	РН-9 РН-14

6	Структура курсової роботи. Особливості праці над курсовою роботою порівняно з іншими видами науково-дослідницьких робіт. Структура вступу. Структура та обсяг дослідження. Розділи дослідження. Висновки дослідження. Перспективи дослідження. Оформлення списку використаних джерел. Зміст та оформлення додатків.	Вчити писати курсову роботу.	4 / 0,7	РН-9 РН-14 РН-20
---	---	------------------------------	---------	------------------------

6. Перелік тем і зміст лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено

МОДУЛЬ III САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

7. Самостійна робота

	Зміст самостійної роботи здобувача освіти	Кількість годин (денна/заочна)
1	Формулювання актуальності теми курсової роботи, її об'єкту, предмету, мети та завдань.	8 / 11
2	Аналіз наукових публікацій з теми дослідження.	8 / 11
3	Визначення теоретичної та джерельної бази дослідження, теоретичного та практичного значення одержаних результатів.	8 / 11
4	Визначення змісту та складання додатків до власного дослідження.	8 / 11
5	Підготовка е-презентації до наукової доповіді.	8 / 11
6	Складання тез.	10 / 13
Разом		50 / 68

МОДУЛЬ IV ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

8. Індивідуальні завдання

Тема: «Написання тез/статті до наукового видання України». Перед відправленням до наукового видання здобувач/ка освіти зобов'язаний/а подати статтю викладачеві на перевірку. ІНДЗ оцінюється у 40 балів за критеріями до написання наукової статті, які викладені у методичних вказівках: Воєвутко Н. Ю. Методика написання наукової статті [для здобувачів освіти ОС «Магістр» за освітньо-професійними програмами «Середня освіта», «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»]. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Маріуполь: МДУ, 2021. 33 с.

9. Методи навчання: аnotування та реферування навчальної, довідкової літератури, термінологічного аналізу, аналізу та синтезу.

10. Засоби діагностики результатів навчання.

Тестові завдання, фронтальне опитування, презентація виконаних ІНДЗ, залік. При поточному контролі оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентами у відповідях; результати виконання і захисту семінарських робіт, ІНДЗ.

11. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.
2	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі

	задання.
--	----------

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському (практичному, лабораторному) занятті

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень
0 балів	- відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
1 бал	- фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
2 бали	- демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
3 бали	- демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань підсумкового контролю.
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання

	підсумкового контролю.
--	------------------------

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	3	0,1	4
Тема 2			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	3	0,1	5
Тема 3			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	2	0,1	5
Разом за модулем 1	20	0,6	20
Змістовий модуль 2			
Тема 1			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	3	0,1	4
Тема 2			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	3	0,1	5
Тема 3			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	2
Самостійна робота	2	0,1	5
Разом за модулем 2	20	0,6	20
Змістовий модуль 3			
Тема 1			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	5
Самостійна робота	6	0,2	5
Тема 2			
Лекції	2	0,05	
Семінарсько-практичні	2	0,05	5
Самостійна робота	6	0,2	5
Разом за модулем 3	20	0,6	20
Виконання ІНДЗ (єдине з дисципліни)	30	1,2	40
Підсумок	90	3	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всіма видами навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</i>	<i>для заліку</i>
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Мультимедійна дошка або мультипроектор, комп'ютери з вільним доступом до Інтернет.

14. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

1. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
2. Семеног О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.
3. Шейко В. М. Кушнаренко Н. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності : підручник. Київ: Знання- прес, 2002. 296 с.
4. Воєвутко Н. Ю. Курсова робота в запитаннях та відповідях: Методичні вказівки для студентів II курсу спеціальностей «013. Початкова освіта», «014. Середня освіта». Вид. 2-ге, переробл. і допов. Маріуполь: МДУ, 2020. 38 с.

Додаткова література

1. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень : навч. посібн. Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень. Київ: АБУ, 2002. 480 с.

3. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень: навч. посібн. / А. В. Демківський, П. І. Безус. Київ: Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
4. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень. Київ : Центр навч. л-ри, 2004. 212 с.
5. Кислий В. М. Методологія та організація наукових досліджень. Конспект лекцій. URL: http://elkniga.info/book_273.html (дата звернення: 26.08.2020)
6. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. Київ : Міленіум, 2005. 186 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. Київ : Кондор, 2003. 192 с.
8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuu.gov.ua> (дата звернення: 26.08.2020)
9. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua> (дата звернення: 26.08.2020)
10. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. Київ : КНУТД, 2009. 246 с.
11. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

15. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна добросердість здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної добросердісті здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної добросердісті, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на plagiat – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на plagiat письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>.

Порушенням академічної добросердісті, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний plagiat** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів

власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із застосуванням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний plagiat, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної добросовісності.

За порушення академічної добросовісності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);

- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;

- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;

- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;

- відрахування з МДУ;

- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVi-lsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити

дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобуваць вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни

/змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється

16. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Основи наукових досліджень
Освітня програма	Середня освіта. Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра, яка здійснює викладання	Кафедра педагогіки та освіти
Викладач ПІБ, посада	Воєвутко Н.Ю., к.пед.н., доцент
Електронна адреса викладача	n.voyevutko@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	Он-лайн консультування за адресою n.voyevutko@mdu.in.ua
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/enrol/index.php?id=5300
Компетентності та програмні результати навчання	<p>Відповідно ОПП навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:</p> <p>1) Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі</p>

професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2) Загальні: здатність до збору, обробки, збереження, продукування, передачі й аналізу професійно важливої інформації з різних джерел (КЗ-2); здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово (КЗ-3).

3) Фахові: здатність застосовувати знання педагогіки та фахових методик у педагогічній діяльності, виявляючи наполегливість у досягненні мети, відповідальність за розвиток дитячого колективу (КП-4); здатність аналізувати навчально-виховний процес, власну професійну діяльність за різними методиками (КП-6); здатність забезпечувати ефективне керівництво пізнавальною діяльністю учнів, моральним та інтелектуальним розвитком особистості школяра (КП-7).

Відповідно ОПП навчальна дисципліна «Основи наукових досліджень» сприяє досягненню таких *результатів*: знання теоретичних основ організації наукових досліджень за напрямом підготовки (РН-9); презентувати результати власної професійної діяльності, обираючи найбільш ефективні засоби самопрезентації (РН-14); проводити філологічне та педагогічне дослідження, використовуючи теоретичні та емпіричні методи дослідження мовних і літературних явищ і процесів (РН-20).

Семестр вивчення	Обсяг (години/ кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		денна	заочна		
3-й	90 / 3	30	12	Індивідуальне навчально-дослідне завдання: «Написання тез/статті до наукового видання України».	залік

**В.о. завідувача кафедри
педагогіки та освіти**

Наталя ВОЄВУТКО

Гарант ОП

Оксана МОРОЗ